

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

ELS ACTES DE DIUMENGE

Grandiosa afirmació liberal

L'Assemblea de la Coalició

Molt abans de donar començ l'acte, anaren arribant comissions i representants de tots els indrets del districte.

En punt, a l'hora anunciada, tingué començ l'acte, presidit pel senyor Torras; a l'entorn del qual prengueren seient els diputats provincials senyors Giró, Vinyals i Flaquer, aquest últim actuant de secretari, i l'Alcalde d'aquesta ciutat, senyor Novellas.

Prop de 100 representants dels pobles del districte, entre Alcaldes i concejals es congregaren en l'Assemblea, quins extrems, com s'anirà veient, foren aprovats amb calor i entusiasme.

Els assistents a l'Assemblea

Vegi's la llista dels alcaldes i concejals dels pobles respectius que prengueren part a l'acte:

Badalona: Miquel Barriga, Pere Batlle, Josep Schilt (adhesió d'Artur Serra), regidors.

Bigas i Riells: Miquel Garriga, alcalde; Antoni Arisa, primer tinent; Francisco Font, síndic; Joan Coll, Francisco Garriga, regidors.

Canovellas: Jaume Gispert, alcalde; Manuel Piqué, primer tinent; Isidre Durán, síndic; Pau Castelló, Rafel Durán, Daniel Julià, Miquel Julià, Josep Costa, regidors.

Canoves i Samalús: Isidre Junqueras, Josep Espinasa, regidors.

Granollers: D'aquesta ciutat assistiren tots els regidors, presidits per l'alcalde senyor Novellas, menys els senyors Camp i Baró, havent enviat aquest últim la seva adhesió, per trobar-se de viatge.

La Ametlla: Ramón Riera, alcalde; Josep Marqués, Ciril Tura, Joaquim Alerm, Josep Badía, Jaume Donadeu, regidors, en representació de la majoria.

La Garriga: Caita adhesió de Marius Valls, síndic; J. Blancafort, regidor.

La Roca: Ramón Galvany, alcalde; Esteve Grau, primer tinent; Agustí Agustí, Joan Arenas, regidors, representant la majoria.

Les Franqueses: Antoni Iglesias, primer tinent d'alcalde.

Llissà de Munt: Josep Sala Ambrós, regidor, en representació.

Llissà de Vall: Feliu Martí, Ramón Brunés, regidors.

Martorelles: Joaquim Pont, alcalde; Jaume Oliveras Brunés, Jaume Oliveras Rifà, Joan Rifà, regidors, representant majoria.

Montcada: Joan Font, Gerard Jorba, Agustí Matlló, regidors, en representació de la majoria; adhesió de l'alcalde En Tomàs Ricart.

Mollet: Joan Segalés, Isidre Falguera, regidors; adhesió de l'alcalde En Francisco Vallcorba i d'altres regidors.

Montmany: adhesió de l'alcalde En Josep Surribas.

Montmeló: Rogeli Caballé, síndic; Esteve Guitet, Fèlix Molins, regidors.

Montornès: Joaquim Torrents, Joan Roca, Lluís Ventura, regidors.

Montseny: Joan Masnou Volart, síndic; Josep Moré Daví, regidor.

Palou: Joaquim Pratginestós, regidor.

Parets: Cristòfol Farret, alcalde; Joan Serrajordi, primer tinent; Antoni Palau, Josep Molins, Joan Almirall, Rafel Fusté, regidors, representant a la majoria.

Sant Faust de Campcentelles: Josep Torrents, alcalde; Agustí Ferrer, Josep Suñé, Joaquim Rifà, en representació de la majoria.

Sant Feliu de Codines: Jaume Tura, Domènec Pineda, regidors.

Santa Coloma de Gramanet: Joan Ubach, Pere Prats, Bartomeu Molins, regidors.

Santa Eulària de Ronsana: Jaume Dantí, Josep Comas, Miquel Puigdomènec regidors.

Tagamanent: Josep Grau, alcalde; Joan Tonneu, regidor, representant la majoria.

Assistiren personalment: Alcaldes	9
Enviaren llur adhesió	2
Total d'Alcaldes	11

Assistiren personalment: Concejals	76
Enviaren llur adhesió	30
Total de Concejals	106

Total de representats de municipi que assistiréti: 117

Comença l'acte

Obert l'acte, el senyor Torras exposà el motiu de l'Assemblea, conforme resen les invitacions i digué que el mateix era important en sí per a tothom, però que per a ell tenia una solemnitat especial, ja que de les decisions dels reunits podia sortir-ne despullat de l'honrosa representació que ostentava, convertint-lo en modest soldat de fila. D'ésser lo últim — digué — el districte poc hi perdrà, puix la Coalició pot trobar representació més eficaç; però que ell, amb la mà al cor, assegura que no li superarà en patriotisme i bona voluntat per a treballar per al bé del mateix.

L'acte d'avui, — digué — te dues etapes: en la primera, que ara celebrem, apareixen reunits tots nostres amics polítics del districte, agrupats baix la bandera de la Coalició. La segona, que tindrà lloc a la tarda, serà son objecte exposar el programa disposat a implantar, en bé de l'Estat espanyol, per la Concentració Lliberal.

Acabà invitant als concurrents per a que exposessin llur criteri respecte l'ordre senyalat per a l'Assemblea, o per qualsevol altre assumpte d'interès per a discutir davant la representació total del districte.

Justa protesta

Seguidament, el senyor Flaquer llegí l'ordre del dia, i començà la discussió de la mateixa amb la lectura de la següent proposició:

Els subscrits, en la representació que ostenten, es creuen en el deure de sotmetre a la consideració de l'Assemblea, en començar ses tasques, la següent proposició:

Per palesa la seva protesta davant la insidiosa campanya, seguida per determinats elements de la política catalana, en voler presentar a nostre digníssim diputat a Coris, don Francisco Torras Villà, com un mal fill de Catalunya, per la seva actuació parlamentària, altament benefactora per als interessos de la pàtria.

L'Assemblea deu reiterar, en aquests moments solemnes, la seva més entusiasta i lleal adhesió a la política desenrotllada, perquè s'ha inspirat tothora en fer-se mereixedor a la distinció de que va fer-lo objecte el districte de Granollers-Badalona, en elevar-lo a la investidura parlamentària.

Va defensar-la eloqüentment el cap de la majoria d'aquest Ajuntament, En Joan Montañà, extenent-se en consideracions oportunes que l'Assemblea, amb sos aplaudiments, subratllà varies vegades, quedant aprovada unànimament i per aclamació.

Per l'establiment d'una Escola militar

Tot seguit, el senyor Flaquer, — que com hem dit abans— actuà de Secretari, llegí altra proposició, que copiada diu:

Els subscriptes, en la representació que ostenten i en llur desig d'aconseguir per a aquest districte les millors facilitats en l'obligat compliment de les lleis, tenen l'honor de soismetre a l'Assemblea la següent proposició:

Tenint en compte els inconvenients i importants despeses que implica el que els fills d'aquest districte que s'acullen als beneficis del capítol XX de la vigent llei de Recrutament, no puguin aprendre la instrucció militar en aquesta capital, es fa precis aconseguir una acció unànim de tots els pobles, a l'objecte de posar-se en condicions per a obtenir la instauració de una Escola Oficial Militar.

Com a mitjà per a aconseguir aital millora, es proposa que en la forma que es cregui més adequada, es gestionin, en el sí de les Corporacions municipals, els acords necessaris perquè l'acció total pugui ésser garantia del nombre reglamentari d'alumnes inscrits que la llei prevé, per a poder gaudir tal benefici en aquesta ciutat.

El senyor Torras informà que la concessió que tracta d'instar-se, va obtenir-se fa dos anys, motivant que l'Ajuntament d'aquesta ciutat es dirigís a tots els del partit perquè exposessin llur opinió i concurs sobre el nombre aproximat dels alumnes que podrien aportar. Contesiaren— digué— escàs nombre d'Ajuntaments, i no fou possible implantar la millora, apesar d'haver-se aconseguit la publicació de la R. O. autoritzant l'establiment de l'Escola.

A criteri d'ell, interessa que tots els concejals recabin dels seus respectius Consistoris un acord que en tot el possible sigui favorable, comunicant lo tot seguit; com també notificar-lo, cas de no sumar-se a la proposta, per a poder conèixer, d'aquesta manera, el sentir de tot el districte. Aconsellà també precisar el nombre aproximat d'alumnes que puguin cursar i matricular-se, a fi de documentar la sollicitud al Govern, que, d'aprovar-se diu— determinaria grossos avantatges econòmics, ja que molts reclutes es veuen obligats a traslladar-se a la capital, amb greu perjudici d'economia i de treball,

La proposició fou acceptada unànimament.

L'Hospital comarcal

Es passà a llegir altra proposició, referent a beneficència, redactada així:

Els subscriptes, en la representació que ostenten, proposen a l'Assemblea els següents acords:

Pròxim a inaugurar-se els higiènics i espaiosos edificis per a Hospital i Asil en aquesta ciutat, i tenint en compte que pràcticament resulta impossible en els pobles

de la comarca vallesana l'atendre amb tota la sollicitud i cura que's mereixen llurs malalts i desvalguts, podria cercar-se la manera de resoldre tan important problema, mitjansant un acord d'ordre econòmic que, regulat en forma convenient, permetés l'aculliment en l'Hospital i Asil abans esmentat, de tots aquells veïns, fills del districte; que per dissort tenen necessitat dels auxilis de la beneficència hospitalaria.

Ateses les anteriors consideracions, es proposa:

Que l'Assemblea acordi posar l'assumpte a del-beració de les Corporacions municipals per a la resolució de problema de tanta importància.

Fou apoiada pel concejal de Mollet, senyor Falguera, qui evidencià els avantatges econòmics que reportaria a les famílies dels pobles, de comptar amb un o més llits a l'Hospital per a poder admetre un malalt a l'acte, en cas d'urgència o necessitat.

Li feu observar el senyor Torras que tal vegada resultés més convenient per als pobles, i demostrés més altruisme i esperit de ciutadania, procurar una subvenció de cada localitat, en harmonia amb el veïnatge i potència econòmica, per a atendre totes les necessitats que podessin presentar-se; puix seria sensible que mentre una localitat, per no exigir-ho cap causa apremiant, deixés d'ocupar el llit respectiu, en canvi sobrevinguessin varies necessitats en altre poble que sols en part podessin ésser ateses. Afegí que l'acord que en tal cas recaigui, no comprometi als pobles que per tenir montat el servei, no tinguin la necessitat d'utilitzar lo

Per la repatriació de les tropes del Marroc

Altra proposició fou llegida, demanant al Govern la prompte repatriació de les tropes que lluiten al Marroc:

Els abaix firmats, regidors d'Ajuntaments d'aquest districte, exposen a l'Assemblea la necessitat de procedir a unànim ratificació dels acords presos per qualques Municipis del Vallès, referent a la repatriació de les tropes que lluiten al Marroc, i, en tal sentit, dirigir-se al Govern d'Espanya demanant immediatament la repatriació d'aquestes, deixant solament en aquell litoral una força que no excedeixi de 30,000 homes, els quals hauran d'ésser substituïts per voluntaris a la major breuetat.

En el cas de que el Govern entengués que aquest acord no expressa l'opinió de la majoria del país, sollicitar la convocatòria d'un «referendum» en el qual hi prenguessin part tots els electors d'Espanya, per a així definir el sentir de la política espanyola al Marroc.

L'Assemblea acordà ratificar els acords presos en les Corporacions Municipals, i el senyor Torras proposà traslladar l'acord al diputat a Corts senyor Miracle, aprovant-se.

Important declaració política d'esquerres

Seguidament, el senyor Montañà entregà a la Taula el següent escrit:

A l'Assemblea

A la fervent salutació que en primer lloc dirigeixo a tots els reunits en aquesta magna Assemblea, representants tots de les forces que a cada població del nostre districte electoral han donat la victòria a la nostra Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista, plau-me prendre la iniciativa de assenyalar, una vegada més, en nom propi i en nom de tots aquells amics de Granollers i del districte que tenim l'alt-honor de professar els ideals republicà i nacionalista, per a fer pública i clara manifestació d'aquesta nostra antiga manera de pensar i sentir, no sols pel què afecta a la nostra personal actuació dintre les forces polítiques que lluiten per a obtenir l'hegemonia en la governació del nostre poble, sí que també pel què atany a la nostra desinteressada col·laboració dintre la Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista del districte.

En efecte, la conjunció amb els elements lliberals monàrquics va tenir lloc, quan vàrem poder convèncer-ns que no hi cabia altra procedir, per a foragitar el repugnant caciquisme que la Lliga Regionalista exercia en aquest districte, sobre tot pel què es refereix a l'abandó i fins menyspreu amb que's tractava a nostra població i a sos habitants, en ésser dirigida la política des d'un recómet de la plaça de la Cucurulla i des de la allavors seva sucursal, la «Cambra Agrícola Oficial del Vallès».

Vencérem, per fi, als forasters, i heu-ens-aquí a nosaltres satisfets de la nostra obra redemptora, en poder posar els destins de nostra població, primer, i del nostre districte, després, en mans del volgut compatriota En Francisco Torras Villà, cap director de la Coalició.

Fins aquest punt, la feina destructiva estava feta; la oligarquia regionalista, que sota el mirallet d'un patriotisme que no sent, caçava voluntats i llocs públics, amb el fi exclusivament de exercir el més detestable dels cacicats que ha patit nostra veludeta terra, s'era definitivament ensorrada. Més, d'aquest fet endavant, quina ha de ésser la nostra feina constructiva? Aquest és el problema interessant, i per això ens aixequem avui, en aquest acte solemniat, a fer nostra professió de fe; a proclamar, una vegada més, la nostra manera de sentir i de pensar. I, si per un cantó no volem ni podem discutir l'actuació de cap dels nostres representants en les corporacions públiques, — per raó d'haver, tots plegats, pactat i constituït el front únic sota la sola i única bandera de la moralitat administrativa, cosa ja assolida abastament, — per les circumstàncies actuals de la política local i general, creiem honradament i així ho proclamem per mitjà d'aquesta declaració, que l'objectiu de moralitat administrativa no és prou ja per a complir, en l'estat social present, amb el deure que, com a governants que som, ens imposen l'instint i les necessitats del poble que confia en nostres ideals, honradament sentits i professats; ni abasta tampoc perquè la present Coalició que tots plegats formem, hagi assolit l'ideal que immediatament s'havia proposat. Vete aquí la raó del perquè avui tenim interès en recordar a nostres amics ço que sospira la nostra idealitat, considerant-nos com el primer dia identificats amb la Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista.

Per això exposem a la consideració de tots la essència de la futura actuació nostra, que, resumint-la, presenta tres aspectes: «Política local», «Política general» i «Problema social».

El primer aspecte, per a tots nosaltres molt interessant, està ja en ple desenrotllament: la foragitació de la immoralitat administrativa dels nostres municipis.

El segon aspecte, o sigui el de la política general, nosaltres el volem veure en una ardent actuació pública, seguint sempre els principis de llibertat, democràcia i federalisme català.

I, per fi, el darrer aspecte, o sia el problema social, ens plau proclamar que els nostres esforços han de dirigir-se tot-téps i amb ferma decisió a l'afavoriment de les reivindicacions obreres en tot el que signifiqui l'assoliment d'una millor justícia social, per tal d'arribar a un major i equitatiu equilibri social que fassi possible l'avenc de la humanitat cap als vianans de progrés i redempció a que la qualitat de racionals que tenen els homes, els dona indiscutible dret.

Aquesta, doncs, és nostra posició davant de

poble, i aquesta serà la nostra norma en la actuació futura dins la Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista. I com que en els tres aspectes nomenats i que representen la visió de conjunt de tots quants problemes poden afectar a nostra actuació pública, no ens considerem incompatibles amb cap dels elements que formen la nostra Coalició, demanem que's prenguin en consideració les següents tres declaracions, que proposem:

Primer. La Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista, responant a sa ja llarga història i finalitat per la qual es va constituir, proclama la més intangible moralitat administrativa en l'actuació dels seus representants en les Corporacions públiques.

Segon. La Coalició, obeint sots diversos aspectes a ses creències lliberals, democràtiques i autonomistes, propugnarà constantment, en ses actuacions i propagandes, a les essències que informen aquestes idealitats en els diferents problemes polítics patriòtics i socials de nostre districte i en general de la nostra terra.

Tercer. Que tenint en compte les actuals circumstàncies, s'imposa una intensa actuació en els problemes que's deriven de les arrelades i ostensibles aspiracions de Catalunya per a obtenir la més amplia autonomia, propulsant la Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista, en sa futura actuació, totes les institucions de cultura de la nostra terra, per tal de contribuir a la formació d'una joventut amarada dels principis i pràctiques que formen la nostra trilogia ideològica social.

Després de defensar-lo el senyor Montañà en un discurs eloqüentíssim, fou prèns en consideració.

Per la igualtat de drets entre els *quotas* i els altres soldats

Del senyor Giró, fou presentada la proposició de dirigir-se al Govern per a que procuri que tots els soldats en files prestin llur servei en la mateixa regió a que pertanyin; i, per a defensar-la, digué que tal acord tendeix a abolir el privilegi de que els soldats que perteneixen a famílies acomodades frueixen d'un benefici del que estan privats els soldats de classes modestes, que són traslladats a distints territoris.

El senyor Torras li contestà que acceptava amb goig l'encàrrec, inspirat en mires de justícia, oferint apoiar-lo en el Parlament.

Per l'Institut d'Estudis Superiors de Granollers

El senyor Falguera, regidor de Mollet, proposà, i així ho acordà l'Assemblea, que mitjansant el concurs econòmic dels pobles, adquireixi caràcter comarcal l'Institut d'Estudis Superiors d'aquesta ciutat.

Discurs del diputat En Alvar Vinyals

S'aixecà el senyor Vinyals, diputat provincial per Sabadell-Terrassa, dient que l'ha sorprès extraordinàriament l'importància de l'acte que s'estava celebrant, afegint que procurarà per tots els mitjans possibles organitzar altre d'igual en la circumscripció que representa, quin exemple — afegí — haurien de seguir tots els districtes electorals. Elogià la reunió dels representants i representats de tota la comarca per a un canvi d'impressions i acollir dels últims tota aspiració favorable als interessos comuns, per a gestionar-la en el sí dels organismes que aquelles integren; fugint de tòpics vulgars que, blasfont de patriotisme, fan oblidar i desconèixer en absolut el sentir dels pobles.

En tant està convençut de que l'acte respira vera democràcia que ell procurarà, com ha dit abans, que en sia celebrada una a Terrassa. Compenetrat del criteri que informa la proposició, desilja que ostenti el seu assentiment.

Importantíssim discurs de En Francisco Torras Villá

Després de llegides i aprovades les proposicions, el senyor Torras significà la seva gratitud als assembleistes per la llur adhesió i confiança demostrades, com també en aplaudir la seva actuació política general i local, en les quals ha procurat sempre atendre tota classe de peticions que li han sigut dirigides, sense mires de filiació partidista i sempre que integrin un fons de justícia. — «Ja que, parlant en termes polítics, no puc ésser diputat de tothom, permeteu-me que ho sigui per a tothom—digué.

Tot seguit relacionà les concessions i treballs de caràcter públic implantats en el districte, en el curs de la seva representació a les Corts.

Les millores i concessions que el nostre diputat ha aconseguit per al districte de Granollers

Explicà els treballs portats a cap a l'objecte d'aconseguir l'estudi de l'encauement de les rieres de Badalona, que fou iniciativa pròpia, i en quin expedient s'hi treballa de ferm per part dels enginyers de l'Estat.

Per a la construcció d'una caserna de carabiners en dita ciutat, en curs de tramitació.

Per a l'estudi fins al replanteig prèvia subasta, del pont sobre el riu Ripoll, a Montcada. Per a l'asfaltat de la carretera de dita localitat fins a Sant Andreu.

Per a l'arranjament extraordinari d'un tròs de carretera entre Mollet i Parets, i actualment el de la travessia, en dita població, de la carretera de Barcelona a Ribas, i a la de Mollet a Caldas.

Per a la subasta del tròs segon de la carretera de Mollet a Santa Perpètua, que quedà desert, qual import era de 499.000 pessetes.

Per a la continuació de les obres, per administració, del pont sobre el Besós, en el camí veïnal que tant ha de beneficiar a Montornès i a Montmeló; havent-se aconseguit la remesa de 100.000 pessetes en quatre partides de 25.000, dedicades a aital millora.

Per a la concessió de tres subvencions per a la reparació de l'església parroquial de Vallromanes (Montornès).

Per a l'apoi a satisfacció dels nostres amics, per a la construcció del camí i pont, prolongació del que vá a Martorelles de Baix, i que ha d'unir-lo amb Martorelles de Dalt. Així mateix, pel què respecta al projecte de l'Ajuntament de Martorelles, per a la construcció d'uns edificis per a escoles.

Per a l'arranjament de la carretera de l'Estat, de Mollet a Badalona, en el tròs comprès entre el camí veïnal de Sant Adrià a La Roca i Sant Fost, i construcció del pont inaugurat fa poc en el mateix tròs.

Per a l'arranjament d'un talut perillós existent a l'entrada de l'indicat poble de Sant Fost. Diligències necessàries, relacionades amb l'ins-

tal lació del telèfon en dita localitat, pendent de resolució de l'Ajuntament.

Per a la construcció del pont sobre el riu Besós, amb un ramal de carretera a La Roca, i instal·lació del telèfon de l'Estat en la mateixa localitat i en els seus agregats de Santa Agnès i Santa Quitèria. Gestions en favor de l'instal·lació de l'electricitat a la barriada de l'Arrabal.

Pagament de crèdits contra l'Estat a favor dels Ajuntaments de Palou, Cardedeu i Les Franqueses.

Instal·lació de telèfons de Les Franqueses i construcció del pont sobre la riera de Corró, en la carretera de Barcelona a Ribas.

Important augment de la subvenció de l'Estat al carter de Cànoves i Samalús, i autorització de la Direcció General de Correus per a recollir la correspondència destinada a dit poble, en l'estació de Cardedeu; millores sollicitades per l'Ajuntament d'aquella localitat.

Remesa de la quantitat necessària per l'estudi del canvi de traçat de la carretera de Barcelona a Ribes, en son pas per La Garriga. Arranjament de l'actual travessia.

Instal·lació del telèfon de l'Estat en els pobles de Lliçà de Munt, i Lliçà d'Avall i Parets del Vallès, i estudi del projecte d'instal·lació elèctrica en el primer d'aquests pobles.

Treballs encaminats a la consecució de dotar d'energia elèctrica a Santa Eulària de Ronzana, i augment de material pedagògic per les escoles de dita població (pendent de resolució).

Concessió d'una biblioteca a la societat coral «Unió Colomense», de Santa Coloma de Gramanet, i aprovació, pel Ministeri de Foment, de l'expedient de construcció d'un pont sobre el «Torrent d'En Jané».

Instal·lació del telèfon i electricitat a Canovelles, i altres assumptes menys importants; treballs i gestions realitzades en interès dels pobles de Montseny, L'Ametlla i demés poblacions del districte.

Subvenció d'un 50 per cent sobre l'import de l'empedrat de la carretera de Barcelona a Ribas, tròs primer, travessia en aquesta ciutat.

Arranjament de la mateixa travessia i de la carretera de Mataró.

Subvencions de l'Estat a l'Escola Municipal d'Arts i Oficis de Granollers.

Llei segregant del Municipi de Les Franqueses la barriada del Lladoner.

Augment de subvenció als carters i peatons d'aquest districte en important quantitat.

La quantitat destinada per l'Estat en el districte de Granollers, durant el transcurs d'aquests dos anys, per obres i millores, subvencions, etc, suma aproximadament la quantitat de 1.150.000 pessetes.

Detallà també, el senyor Torras, altres treballs d'indole política, tals com recursos electorals, constitució de Tribunals municipals; i feu constar que en l'ordre d'assumptes particulars han sigut innombrables les gestions fetes, cabent-li —digué— la satisfacció d'haver-se mostrat, amb ses diligències, fidel complidor dels justos desitjos dels seus representats.

El nostre districte i la Mancomunitat

Feu constar també el molt que li dolia que la Mancomunitat de Catalunya no prestés al nostre districte, més interès que el polític, i en

esmentar la forma esplèndida amb que actualment arregla dita entitat la carretera de Masnou a Granollers, digué que li plauria moltíssim que això fos la fita d'una actuació despassionada i cuidadosa dels interessos del districte.

Ni el predomini de la Coalició ni les fortes lluites socials han ocasionat víctimes al districte

Posà de relleu també, que en la comarca del Vallès, en el transcurs d'aquests dos anys, quan tan enconades han sigut les lluites polítiques, no s'ha donat el cas d'un sol processament ni el d'un exil, i afegí que en el districte no hi ha hagut lluita violenta de cap mena; i que, mercès a l'actuació d'una Comissió mixta, presidida per l'alcalde de Granollers, en nostra ciutat tingueren franca solució tots els problemes d'indole social que's presentaren. Feu ressaltar també que, amb tot i ésser important el nucli industrial del partit, no s'hi registrés una sola vaga, abortant-se tot seguit els intents de realitzar-les; així com tampoc s'han registrat actes de sabotatge.

La intervenció d'en Torras en els problemes polítics plantejats al Parlament

Passà a fer exposició de la seva actuació parlamentària, la qual —digué— podem dividir-la en dues parts; una, local, o sia del districte, i altre general, que comprèn els assumptes tractats al Congrés amb caràcter extraordinari.

Feu ressaltar que, referent als soldats que serveixen al Marroc, fou dels primers en demanar la repatriació; tant és així, que ja en 31 de maig havia interpellat al ministre de la Guerra, per a que's remeies la illegalitat perpetrada amb els *cuotes*, bo i assenyalant el fet de que quan la guerra de Cuba sols s'enviaren allí soldats pobres; puix la facilitat de lliurar-se del servei, mitjansant el pagament de 1.500 pes-setes, feu que solament les classes humils fossin les que defensessin, en terres llunyanes, la sobirania d'Espanya; i diguent que si d'aquí endavant, en justa compensació, fossin els fills dels rics els que anessin a la guerra, seria eficaç remei que segurament precipitaria el termini de les hostilitats i posar, més radicalment, privaria que n'hi hagués cap. Feu ressaltar, en parlar d'això, que el diputat a Cortis, senyor Miracle, inicià la seva campanya de repatriació un cop tancades les Cortis, mantenint un silenci inadequat mentre aquelles estaven obertes.

Exposà la seva modesta cooperació per aconseguir que's paguessin als mestres els atrassos per material i ensenyament d'adultes; la seva intervenció per a emmoillar, en forma menys fàcil a les venjances caciquistes, les disposicions que priven als Ajuntaments de la llibertat necessària, respecte la construcció de camins veïnals; la seva intervenció en la discussió dels pressupostos generals de l'Estat, consumint un torn en contra la totalitat per a demostrar la seva protesta envers l'obra econòmica desenvolupada pel Govern, i prengué part també en la del d'Instrucció Pública, aprofitant l'ocasió per a definir el seu criteri

en assumptes que aquí a Catalunya es debaten amb gran passió, fent notar que en l'exposició del seu pensament fou més radical que els qui, en nom d'un fals amor a Catalunya, tot ho sacrificuen segons les conveniències polítiques; l'haver propulsat l'expediment del comerç, estímulant l'acció del Govern amb la creació a Salònica d'una Cambra de Comerç, i la consecució de facilitats als «safarditas», la major part dels quals són d'origen espanyol, fins a l'extrem de que parlen llengües ibèriques. També feu ressaltar la seva intervenció en la discussió de l'«affaire» del Banc de Barcelona, ratificant-se en tot quant se exposà en tan importantíssim assumpte, que tant escandalitzà al Congrés, fins a l'extrem de que un eminent parlamentari pronunciés, en la sessió del 23 de novembre de l'any últim, referint-se a un renomnat polític català, la paraula «palanquetear».

Exposà altres consideracions, encara que d'una manera breu, referents a disposicions per a la construcció d'escoles sòus, residència, drets passius en benefici del mestre; així com també la intervenció i subvenció de l'Estat en l'assortiment d'aigües potables en les poblacions, les quals no detallarem per a no fer interminable aquesta exposició.

Final de l'Assemblea

Finalitzà el senyor Torras la seva peroració, dient que així com en la vida humana el cos i l'ànima es completen, en la vida política són també variis els factors que regulen l'existència dels pobles i que cap d'ells és despreciable. Per molt adelantades que estiguin les teories polítiques, els pobles—digué—no poden viure solament de sentimentalisme... I que ell, en aquest moment solemne, declarava una vegada més, que volia per a Catalunya totes les llibertats compatibles amb l'unitat espanyola, de la mateixa manera que ho declarà la famosa Assemblea de parlamentaris catalans. Reiterà la seva gratitud als assembleïstes concurrents a l'acte, a la premsa en general i d'una manera particular a la de Barcelona, que, a pesar de la llei del descans dominical havia vingut a fer informació, donant relleu a l'acte que's celebrava; i finalitzà saludant a tots i oferint-se per a tot quant pogués ésser d'interès i es considerés necessària la seva actuació.

Grans aplaudiments coronaren la peroració del senyor Torras, donant-se per terminada l'Assemblea, el transcurs de la qual l'embolcallà un ambient d'entusiasme, precursor de la continuïtat de l'optimisme que regna entre nostres amics polítics del districte.

El primer míting, a Catalunya, de la "Concentració Lliberal"

La presidència

A les quatre en punt de la tarda, comença el míting de Concentració Lliberal, primer acte que es celebra a Catalunya per part de dita entitat.

Presideix el senyor Torras i ocupen-seient, amb ell, els diputats a Cortis senyors Marqués d'Olèrdola i Serradell; l'ex-diputat, també a Cortis, senyor Boët; els diputats provincials senyors Flaquer, Vinyals Micó i Guanyabens, i el senyor Segura

També en l'escenari de La Unió Lliberal, on té lloc el míting, i a l'entorn de la presidència, hi figuren els senyors alcaldes que prengueren part en l'Assemblea del matí.

Discurs d'obertura

El senyor Torras obra l'acte, començant per dir que és el primer d'una sèrie que la Concentració Lliberal te projectat celebrar en variis indrets de Catalunya, per a divulgar el seu programa de Govern, inspirat en vehements desitjos de verdadera democràcia i en solucionar els problemes candents.

Es congratula de que sigui Granollers el primer poble de Catalunya que organitzi aitals propagandes, i de que l'acte—diu—es vegi honorat amb la presència d'eximis patricis, militants en tots els sectors de la Concentració, que està compenetrada de tots els seus drets i deures per a la pau i progrés en general.

Diu que el seu programa per a atendre problemes d'ordre local i general, procuraran donar-ne explicacions els elements directors aquí reunits, per a desenrotllar mitjansant una actuació intensa, quan siguin cridats a regir el govern d'Espanya.

En Xavier Flaquer

Seguidament el senyor Flaquer, diputat provincial per Vich-Granollers, comença la seva peroració invocant els seus afectes a la ciutat de Granollers, on nasqué—diu—i on hi te enterrats els seus pares i avant-passats.

Assegura que entrà en la vida política en ésser elegit diputat provincial, i que des d'allavors ve treballant amb fè i entusiasme per al districte, inspirant-se sempre en els sans ideals dels seus avant-passats; més, sense violents estridències.

Arremet contra la política de la Lliga, quins fins—afegeix—són interessats, puix que mentre dins la llar de la família menyspreuen la llengua catalana, s'erigeixen en mantenedors de la mateixa, quan se tracta de moure el cos electoral en la via pública.

Protesta de que se'l tracti d'enemic de les reivindicacions catalanes, puix ell anhela per a Catalunya el màxim de concessions, o sia l'autonomia necessària per a moure's en una esfera de llibertat, base per al conqueriment de les millores i progrés que li són necessàries per al seu desenrotllament, a nostra regió.

Diu que el separa de l'actuació en la Diputació i Mancomunitat, de certs elements, solament una qüestió de procediment, ja que ell entén que l'autonomia deu iniciar-se en els municipis, sense trabes de cap mena, per a obtenir, així, plena vida i desenrotllament, i al mateix temps—diu—havem de destruir l'equívoc de que constantment es serveixen certs elements per a monopolitzar l'amor a Catalunya, mentre que quan formen part dels Governos d'Espanya s'abstenen de resoldre tot ço que a Catalunya pugui interessar, agravant

després els problemes tan bon punt s'han despullat de la casaca ministerial.

Al·ludint a les censures que, per part dels mateixos elements es dirigeixen al senyor Torras, quina gèneci és solament l'evidència de una actuació intensíssima sense l'aquiescència dels seus detractors; els quals —diu— estan contrariats i ofesos perquè entre els seus parlamentaris no aconsegueixen que hi hagi renovacions i gent nova; i no obstant, sorgeixen en el camp liberal nous elements com els senyors Serradell, Rius i Rius, Torras i altres, que lluiten amb visible aventatge, alentats tots ells pel seu acendrat amor a nostra terra.

Recomana a dits senyors que no es dormin damunt els llaurers conquerits, puix que enfront d'ells tenen un partit organitzat, per a quina lluita precisa amor, força i voluntat.

Dedica un sentit elogi a la memòria del pare del senyor Rius, don Francisco Rius i Tauler, recordant que a ell fou deguda la famosa exposició Universal de 1888, base de l'engrandiment i prosperitats de Barcelona, i que tots devien imitar a tant honorat, preclar i abnegat patrici.

Parla de l'assemblea del matí, que tant unànimament fou aprovada la política lliberal dels seus representants, i acaba dient que ell vol, dintre una Espanya gran i forta, una Catalunya rica i plena. (Grans i perllongats aplaudiments coronen el magnífic discurs del senyor Flaquer).

Alvar Vinyals

Tot seguit s'aixeca a fer us de la paraula el diputat provincial per Terrassa-Sabadell, senyor Vinyals, manifestant que sempre ha sigut lliberal i autonomista, en el Municipi primer i ara en la Diputació i Mancomunitat, i que per això ve a parlar en aquest acte, puix la falta de la seva assistència podria ésser fillada de deserció.

Diu que l'acte és una manifestació d'afirmació lliberal democràtica i també autonomista.

Defineix etimològicament les paraules llibertat i democràcia, demostrant que les mateixes són d'un sentit evolutiu.

Extent-se en diverses consideracions, glossant dits temes, diu que fa falta una revolució d'ordre pràctic per a evitar que els treballadors arribin a vells, sense que la Societat els procuri un retir honorós, al qual s'han fet acreedors, ja que d'aquesta manera s'evitarien les revolucions violentes, que en tot temps han sigut la ruïna dels pobles.

Fent un acurat estudi de tot això, diu que Rússia ha destruït les seves pròpies forces amb l'adopció de mitjans violents, i que els Estats Units d'Amèrica milloren poc a poc, sense acudir a medis extrems, les seves classes treballadores

Després de dir que és enemic de la política negativa de la Lliga, que renegant del centralisme, acapara ministeris, direccions generals i tot el què passa, en referir-se al projecte de llei de beneficis extraordinaris de la gran guerra, i a la forma en que fou combatut pel senyor Cambó, diu que la gent de la Lliga fa servir la bandera de Catalunya per a tapar les vergonyes repugnants de la seva política.

Al·ludint l'actuació financiera de l'Alba, en desempenyar la cartera de Finances, quin projecte de l'impost sobre beneficis extraordinaris de la guerra, va combatre denonada-

ment el senyor Cambó, diu que aquest, envaïent-se davant els naviers de Bilbao i els fabricants de Terrassa i Sabadell, els digué que no haurien de pagar res pels beneficis extraordinaris obtinguts; i, com un pobre músic, passà la safata pidolant l'almoïna com a pagament de la seva intervenció, que li permeté ingressar unes pessetes que devien haver passat al Tresor Nacional

S'exten en altres consideracions i al final és recompensat amb grans picaments de mans.

Josep O. Guanyabens

El senyor Guanyabens, diputat provincial per Vilafranca-Igualada, combat als Governos conservadors, que sols venen —diu— a fer obra negativa,

Lamenta molt vivament lo ocorregut amb la campanya del Marroc, i posa de relleu l'assumpte dels telèfons i la Mancomunitat, dient que en Cambó era Ministre de Finances del Govern que ressolgué l'assumpte en contra.

Assegura que la Concentració Lliberal procurarà resoldre els problemes que's plantejgin, dins un recte sentiment de justícia, encara que alguns dels seus integrants siguin motejats d'enemics de Catalunya, i que procurarà tot quant sia d'interès i benefici per al país (Es molt aplaudit.)

Eduard Micó

El diputat provincial per Vilanova i Sant Feliu, senyor Micó, exposa que els problemes que es dirimeixen a Espanya, són solament de dretes i esquerres, i que el què s'imposa i fa falta, és el predomini de les essències lliberals.

Felicita al districte de Granollers, que —diu— és espill en el qual deuen mirar-se altres districtes de Catalunya, a fi d'aconseguir profitosos resultats en la perseverància i actuació política.

Censura les classes reaccionàries, que per egoisme s'oposen al millorament dels desheretats, i també que dintre el credo lliberal hi hagin hagut ministres que condicionaren la seva actuació, inclinant-se davant la sobirania històrica contra la sobirania popular.

Remarca que la guerra ha transformat totes les valors i que és necessari un programa que abarqui tots els problemes plantejats.

En referència al sentiment polític, fa observar que és més intens a Catalunya, essent explotat —diu— per un sector contrari a que altres comparteixin el seu predomini. Com dona històrica, sols es preocupa del gloriós passat; i per a obtenir el desitjat èxit, requereix el concurs de tots els elements i personalitats, sustentant un criteri tancat en contra de totes les prosperitats i millores, tant econòmiques, com socials. (Es aplaudit calurosament).

Joan Serradell

En mig d'una xardorosa ovació, s'aixeca per a parlar, l'eloqüent i batallador diputat a Corts per Seu d'Urgell, on derrotà a en Tias de Bés, don Joan Serradell Farràs.

Comença saludant a Granollers per la seva valenta campanya contra el caciquisme, i fa present que en aquest primer acte de propaganda de la Concentració Lliberal, ell i el marquès d'Olèrdola, a pesar d'ésser de la Unió Monàr-

quica, col·laboren gustosíssims, com ho farien en tots els actes de la concentració, que no toleraven que ningú es separés de les tendències lliberals. A Catalunya,—següí dient,—abans de començar-se la lluita en sentit lliberal, imperava el caciquisme més pervers que la regió ha sentit, que era el de la Lliga Regionalista, i front a la Lliga—diu—no solament devem aixecar la bandera de llibertat, sinó la de destrucció del tirà. La tirania espiritual i material que ha sofert Catalunya—afegí—no l'ha tinguda igual cap altre poble d'Espanya.

Al·ludeix als negocis de la Lliga, que per incuria del Parlament i dels governos espanyols s'han perpetrat, i diu que deuen esverar els que s'hauran fet pels mateixos elements de dita entitat en els dotze últims anys, en que ningú estava en front d'ells, fins a arribar a la ignominia de lo del Banc de Barcelona.

Diu que és profundament espanyolista i que la prosperitat de les regions espanyoles no s'obtindrà sens que abans es moralitzi i es democratitzi Espanya. S'ha d'entfortir l'Estat espanyol—diu—i altavors l'autonomia s'obtindrà dins d'aquest Estat, forta, gran, digna, justa, rica i pròspera. Els polítics catalans—ategeix—han portat sempre grans immoralitats i injustícies, al conjunt de la política, i sempre ha caracteritzat a la representació parlamentària regionalista, una actuació poc digna, estimulada sols per negocis.

Una veu interromp: —I en Macià?

L'orador diu que no especificava ni individualitzava; i que el senyor Macià és molt digne, i que per això, en referència al que ell deia, és dels que freqüenten menys el Congrés.

(Veus de molt bé!; grans aplaudiments.)

Segueix dient que un dels homes més fustosos de la política espanyola és el senyor Maura, i que governant aquest, un home de Catalunya, don Francisco Cambó, obrí les portes de l'Hisenda espanyola per a la campanya del Marroc, tancant-les fins per als crèdits d'ensenyament.

Referint-se a la crisi per la qual travessa Catalunya, diu que la veritat és que Catalunya no és un poble plenament ric ni culte; i és precis dir que dintre d'Espanya, els catalans no som els més ni potser els millors. I és que els pobles guanyen pel seu esforç i pel seu treball, no per ses combinacions financieres; i no hi ha homes, perquè les valors morals i culturals de Catalunya no apareixen, ofegats pel materialisme.

Dedica un sentit paragraf a la memòria d'aquell català n'ïustre, que en vida es digué don Francisco Pi y Margall; i, en contestar a altra interrupció, relativa que amb l'actual règim no podia haver-hi valors morals, exposa que si era lamentable el règim de la Monarquia, menys podia esperar-se d'una República governada pels cabells republicans que tenim: ategint que no contestarà cap altra interrupció, perquè no vol abusar de la superioritat que li dona el temps de que ell pot disposar.

Elogia a Granollers i al seu diputat senyor Torras, que diu ha infiltrat al poble un esperit lliberal i de justícia, i acaba dient que's deu moralitzar la política catalana i que el poble que tolera el caciquisme, és digne del desprecí.

En acabar és objecte d'una forta ovació, el simpàtic i batallador diputat per Seu d'Urgell.

El Marquès d'Olèrdola

Tot seguit, el marquès d'Olèrdola, diputat a Corts per Sort-Viella, fa us de la paraula, començant per a saludar als seus amics de Granollers i de la comarca vallesana, als quals recorda que han transcorregut cinc anys des de la seva presentació com a candidat pel districte, quina lluita —diu— fou formidable, ja que tenia enfront a la Lliga, apoiada pel Ministre de la Governació; i recorda amb emoció tots els incidents de la lluita. Des de allavors —continua— Europa ha sofert una gran transformació, i nosaltres, a Espanya, ni sisquera hem pogut resoldre els problemes constituents.

Al·ludint a nostra germana llatina Itàlia, diu que acaba d'aconseguir un grandiosos ressorgiment, i compara el que succeeix a Anglaterra, per a evidenciar l'atràs que informa a la política espanyola.

Aconsella, davant l'estat d'incultura política, l'aplicació íntegra del programa lliberal, únic que pot remeiar-la, ja que està pautat en les modernes orientacions polítiques.

Fa ressaltar el predomini que preté mantenir la Lliga, a Catalunya, com també que a mida que s'infiltrin en determinades classes aquelles ideologies, van debilitant-se les organitzacions autòctones.

Ategeix que en l'actual moment polític, la corrupció envaeix el cos electoral, quins representants estan al servei d'empreses econòmiques monopolitzadores, constituint el major dels perills d'una democràcia, caure en poder d'una oligarquia corruptora, integrada per elements de posició modesta abans, i que avui la tenen esplendent. Cal, doncs, —diu— destruir aquesta oligarquia política, a la qual es paga diàriament costós tribut, recordant que la força de l'individu mor en ell mateix, mentre que la d'un organisme es transfereix de generació en generació.

Acaba anunciant que s'apropa nova lluita a Catalunya i principalment a Granollers, on la Lliga vol fer córrer rius d'or per a corrompre el sufragi; i davant d'aital actitud, convé aprestar-se a la lluita i demostrar que els pobles del districte de Granollers no s'han corromput, venent-se a una oligarquia.

Com homes —diu— lluitarem cara a cara, i cal tenir en compte que podem ésser derrotats en una lluita de diner, més jamai en una que sia noble i honrada.

Diu que per a advertir al districte de Granollers sobre això, ha concorregut a l'acte d'avui, i assegura no faltar en els moments difícils per a contribuir a la victòria del seu amic senyor Torras, d'igual manera que confia acudir a tots els electors per a defensar la veritat i la justícia; i finalitza donant un crit d'alerta per a aprestar-se a la defensa dels drets conquerits en noble lluita. (Llargos aplaudiments).

Discurs resum de En Francisco Torras

El senyor Torras resumeix els parlaments i acullint també les dugues interrupcions fetes al senyor Serradell, diu, referint-se a la primera, que quan l'Assemblea de parlamentaris, ell estigué al costat del senyor Macià, al que sempre ha rendit tribut de plètesia, lamentant la seva separació de l'Exèrcit, mentre el senyor Bastos, prohóm de la Lliga i director gerent de la Companyia General de Tabacs, continua en el cos armat.

Diu també que la major prova de tolerància que podia donar, pel que fa referència a les

idees polítiques més avençades, havia quedat palesament demostrat en l'Assemblea celebrada al matí.

Insisteix en que el programa de la Concentració Lliberal, aspira a governar mitjansant normes econòmiques modernes i amb una pauta prudencial d'avenços en la resolució dels problemes polítics i de les dificultats que esdevenen per les deficiències de l'antiquada Constitució espanyola. Diu també que enfront d'una política de negocis, de traïcions i d'hipocresies, representada per la Lliga Regionalista, hi oposen, ells, un idealisme pur i patriòtic, i fa notar, recalcant-ho molt, que en aquest districte, quan els regionalistes parlen d'eleccions, solament se'ls acut parlar d'homes de molts diners; jamai d'idees, ni programes.

Afirma que veu la pròxima lluita sentint la tranquil·litat d'haver complert amb sos deures en tot moment, recordant-se sempre, prop de ses obligacions de diputat de la Nació, l'ésser fill i veí del districte.

No ens espanta —digué— la lluita; sigui quin sigui el terreny en que's plantegi, i estem disposats a usar tots els procediments, per radicals que siguin, per a obligar a que's respecti la voluntat sobirana del cos electoral, sense coacció de cap mena; i invita al *leader* de la Lliga Regionalista a que li fassi l'honor, que jamai podia somniar, de venir alluitar en el districte de Granollers, fugint així, de la còmoda representació barcelonina, amb un cens arranjat a mida i en profit propi.

L'orador fa present que lo avençat de l'hora, l'haver de començar una festa de caràcter recreatiu en el mateix local i la necessitat de marxar en el tren molts dels assistents a l'acte, li impideix, deplorant-ho moltíssim, relacionar fets i explicar coses que sent la necessitat d'exposar-les a la consideració del públic en general i dels seus amics i electors en particular; i acaba donant mercès als diputats a Corts i provincials que han assistit a l'acte, a les demés representacions, a la premsa de Barcelona i a la d'aquesta ciutat, i dona per finit l'acte.

Grans aplaudiments ressonen en acabar el senyor Torras la seva peroració, omplint-se tot seguit l'escenari de representants i oients que feliciten als oradors, regnant entre tots un entusiasme com ja mai havíem presenciat en l'hermosa i ampla sala d'espectacles de la benemèrita associació La Unió Lliberal, a la qual tots devem estar fermament reconeguts, per haver donat tantes facilitats als nostres amics per a la organització dels importants actes que deixem ressenyats.

Cultura ciutadana

Fou aïtament encoratjadora la festa escolar, celebrada el 19 del passat novembre, a La Unió Lliberal, amb motiu de l'exposició, exàmens i repartiment de premis als alumnes que concorren a les escoles que sosté aquella benemèrita associació.

L'esplendor de l'acte, al qual varen sumar-s'hi totes les classes socials de nostra ciutat, sota la presidència de les digníssimes autoritats locals, diputat a Corts i junta directiva de la casa, fou palesa ratificació a l'educadora i instructiva enaenyant, a que's dona als nois que hi concorren.

Quan el nombrós públic que omplia el saló d'actes de la Unió, premiava amb unànim

aplaudiment la tasca de l'estudiós mestre En Humbert Debat i contemplava joïós l'entrega dels premis als alumnes; quan oïa, emocionat, les quartelles que en Lassús, en nom dels companys d'estudis superiors agraïa a les autoritats les distincions de que els feien objecte, i dedicava un record a les escoles de la Unió, on havien obtingut la instrucció primària, qu'el visió cinematogràfica ens venien a la pensa les infamants campanyes, fetes des de certa premsa local, i rememoravem els fatídics pressagis per als quins acudien a les escoles de La Unió Lliberal.

A tots els qui vàrem xifrar les esperances en la missió educadora que s'imposava La Unió Lliberal, no pot menys que haver-nos omplert de joia veure com els alumnes de la Casa, mitjansant la corresponent preparació per l'Institut d'Estudis superiors, conqueriren, en renyides oposicions, premis extraordinaris en l'Institut General i Tècnic de Barcelona.

I és, aquest, indubtablement, el millor desmentiment a aquelles malèvoles e intencionades campanyes.

No cal pas fer una ressenya de l'acte, que ha publicat ja la premsa de Barcelona i la de casa: emperò sí que, en felicitar-nos per la tasca benefactora, felicitem amb tota la efusió del cor, al mestre senyor Debat i a l'associació La Unió Lliberal, casal de la Democràcia de Granollers, per la obra de cultura ciutadana que temps a venir haurà d'ésser recordada per tots els granollerins aimants de la nostra terra.

C.

Des de La Roca

Una aclaració necessària

Volem posar en clar la «comèdia» que explicava «Gent d'Ara» que s'havia representat en aquest poble.

Convé que tothom vegi l'habilitat dels lliguers.

Diuen que en Torrents i el Sastre varen despedir als seus arrendataris; i el cert és que lo únic que varen fer, fou canviar els antics contractes d'acord amb el que prevé la llei de reforma tributària. Restin tranquils els qui, magnànims, volen emparar als desheretats de la fortuna als quals deixin en la misèria els nostres amics, car ni en Torrents ni el Sastre han despedit ni tenen perquè despedir a cap dels seus arrendataris.

Ben diferent l'actitut del ja cèlebre Vall-honesta, que no fa gaire temps va reunir a Granollers als que li menen terres i no han volgut ajupir-se a les seves imposicions polítiques, per a donar-los els despatxos, no volent firmar contractes els qui no poden oferir-li uns vots en vinentes eleccions. Ah!, i cobrant-los, *desde luego*, quasi el doble del que tenen per costum els propietaris del regadiu.

Si això no fos prou, precisa, demés, que passin per casa aquell Doctor cèlebre... pels escàndols donats a La Roca, i que l'obligaren a fugir una temporada.

La política inquisitorial, portada a cap pels catalanistes, no els donarà gaire resultat als fracassats del Parque.

R.

L'auca

El diumenge prop passat fou repartida, en nostra ciutat, amb compta-gotes, una «Auca de Don Prudenci Granollerí».

Nosaltres, que som partidaris de la «barri-la», de l'humorisme i l'ironia, hi vegérem en l'auca, quelcom de les tres expansives qualitats. Més ben dit, ens feu passar un moment distret i entretingut, ja que el tò mansoi de la mateixa no feria pas directament la dignitat ni els sentiments de persona determinada.

El tipu de «don Prudenci», creat ja fa alguns anys, és el mateix en totes les localitats de certa importància; ell, és acomodaticí, de bons costums, enemic d'extralimitacions i un bon xic «panxa contenta». Solament que l'autor de l'esmentada «auca»; en aclimatar-lo a Granollers, l'ha fet «torrista» i en altres indrets el fan «lliguer», conservador o «federal d'aquell temps», segons sigui la seva dèria en matèries polítiques. Ell pren el seu cafè quotidià, a Cal Baté, o al cafè de dalt o al Casino d'abaix; en les festes balla a la societat del seu partit; menja capó per Nadal, concorre a les processons, beu amb el clàssic porró, vota quan hi han eleccions i practica altres deures de ciutadà morigerat i auster. Es un tipu «clàssic», que no morirà mai, i tots els contraris d'un partit polític el presenten com a síntesi i encarnació del partit contrari, motejant-lo de diferents maneres: dient-li «don Prudenci» i dient-li l'«home patata» (una volta, un humorista granollerí, el més gran humorista català de nostres temps, va motejar-lo d'home tomaquet). El nom és el de menys. Els barcelonins, tenen al «senyor Esteve» que és l'encarnació perfecta del «lliguer» astut, calculador i egoista. Aquest tipu «clàssic» és a tot arreu el mateix, sinó que aquesta vegada l'autor de l'«auca» l'ha motejat de «torrista» i en altre temps, en la pila baptismal l'hi hauria posat un nom acabat amb un altre «ista» qualsevol.

L'incògnit autor de l'auca, que en analitzar l'«anatomia» del cos de «Don Prudenci», segurament ho faria millor amb altra eina que el llapiç, li direm, tot fent biometa i imitant-lo, que

hi mancava un redolí
que podria dir així:

Com que de clients no en tinc molts,
m'entreting pintant a pols...

DON PACO

L'Ajuntament de Granollers ha estat embargat per no haver pagat contingent provincial en quantitat de 45.212'43 pessetes.

L'Ajuntament de Vilanova i Geltrú devia, en aquella data, i per igual concepte, la *frutolera* de 567.547'18 pessetes i no tenim notícia de cap mida extrema

Mentre el districte de Granollers el representa En Francisco Torras Villà, qui en tot moment ha combatut la política eixorca i disbauxes administratives portades a cap pels cacics que governen la Mancomunitat, el districte de Vilanova i Geltrú està sotmès al jou caciquista d'en Josep Bertràn i Musitu, ex ministre de Gràcia i Justícia, i prohoms de la Lliga Regionalista

Un elogio merecido

«Somniator», en una de les cotidianas «Impresiones políticas» que desde Madrid manda al diario de Barcelona «Las Noticias» publica un elogio de nuestro querido amigo, el diputado a Cortes por Seo de Urgell, don Juan Serradell, que por el solo hecho de ir firmado por pluma tan autorizada, creemos deber ineludible el publicarlo en estas columnas.

Dice así el ilustre periodista:

«En el Congreso el señor Serradell reprodujo las protestas contra el torpe y tenaz Millán de Priego. Tuvo una buena tarde. Su discurso fué elocuente, intencionado, de acerba crítica. Atacó sin piedad al ministro de la Gobernación, del cual dijo que cuando se trató de disolver el cuerpo de Correos, le enviaron a sestar a Benabarre, y cuando decidió Sánchez Guerra dimitir a Martínez Anido, le mandó a un cine para que distrajesse los ocios burocráticos. La señal de que va a sacrificar a Millán de Priego—añadió—la tendremos el día en que el presidente mande a su inútil ministro a paseo.

Contó casos terroríficos que explican de un modo categórico el absurdo concepto que Millán de Priego tiene de la policía. Manejó con habilidad el aticismo y supo conmover a la Cámara con arengas fáciles i de buen gusto.

Como es un catalán de rudo acento que maneja con suma distinción el castellano, tuvo momentos felices y fué sinceramente felicitado.

El ministro intentó contestarle; pero Piniés, desmañado e inocente, triste y desentonado, se apuntó en su haber el enésimo fracaso.

¡Paz a los muertos!»

GACETILLAS

La Direcció General d'Obres Públiques ha destinat un lliurament extraordinari de cinc mil pessetes per a arreglar la travessia de la carretera de Barcelona a Ribas per aquesta ciutat.

Aquesta despesa no afecta per a res al tròs de carretera que va desde La Unió Lliberal fins al Coll de la Manyà, quina conservació l'Estat ha abandonat.

Hem de fer constar que aquest agravi a Granollers i el perjudici que li reporta, depèn del disbarat fet per l'enginyer senyor Cavestany amb la construcció del pont sobre el Congost, en la forma que ho feu.

Aquest senyor Cavestany, és el mateix que actualment ha inferit a Barcelona l'agravi de deixar que una empresa industrial obri les Rambles en canal.

Aquesta setmana, pel Govern civil de la província ha sigut presa nota, als efectes de la Llei d'Associacions, dels Reglaments de les Associacions de Vaquers, constituïdes en els següents pobles del districte:

Canovelles, Santa Eulària de Ronsana, L'Ametlla, La Garriga, Mollet, La Roca, Parets, Cardedeu, Vilanova de La Roca, Granollers i Les Franqueses. A thuc també els de Vilamajor, Palauordera, Sant Celoni i Gualba.

L'oficial major del Govern civil, senyor Azcàrraga ha tingut molt interès en despatxar prompte aquest assumpte, que tants beneficis reportarà als interessos dels agricultors.

Com que el senyor de Azcàrraga és parent

del senyor de Riba i España, ens creiem obligats, a l'objecte d'evitar falses i intencionades interpretacions, a fer aquesta consideració per a que les coses quedin en el lloc degut.

A cada hu el que sigui seu...

El dilluns, 20 del passat novembre, es celebrà, a l'església parroquial, l'acte d'unir-se en matrimoni el nostre distingit amic, el canceller d'aquest Ajuntament, En Alfred Baró, amb la bella i gentil damisella Na Elena Montañà i Guasch.

Felicitem al nostre amic i sa gentil parella, i desitgem que el pas donat, sigui per a ells camí venturosos de tota mena de felicitats.

COMARCALES

LES FRANQUESES

Aital com havíem anunciat en comunicats anteriors, s'ha arribat a un acord amb l'Energia Elèctrica de Catalunya per a l'instal·lació de la electricitat a Corró d'Avall.

Primerament es procedirà a la instal·lació en el poble; però s'estan fent gestions per a instal·lar-la prompte a les principals masies i tenim la seguretat de que també s'arribarà a un acord.

Es inútil fer remarcar la satisfacció amb que donem aquestes noves, per lo molt que representen en favor dels interessos i les comoditats d'aquests veïns.

La Garriga

Es veu amb gran simpatia, per aquesta població, el projecte de que ja vàrem donar compte, de procedir a la construcció de nous locals per a l'ensenyament primari.

El senyor Alcalde ha visitat ja al Marquès de Carulla, rector de la Universitat, canviant impresions per a estudiar la forma i manera d'implantar aquesta gran millora.

Fem vots perquè l'èxit coroni aquests bons desitjos, posant a La Garriga en situació millor que està avui, per a atendre tan primordial problema com és el de la cultura.

Montcada

L'Ajuntament d'aquest poble s'ha dirigit al Govern demanant que's concedeixi la instal·lació telegràfica de servei públic, cada dia més necessària per a atendre les necessitats del comerç i la indústria locals, sortosament en avenç constant.

Nosaltres, convençuts de la necessitat de aconseguir una resolució favorable a tan justa petició, esperem que l'Estat l'atengui amb tota cura, bo i aconsellant a l'Ajuntament que prengui les mides que la experiència aconsella, per a assegurar la breu i favorable resolució superior.

—Nostres amics que assistiren als actes celebrats en eixa ciutat el prop passat diumenge, retornaren altament satisfets i entusiasmats per l'èxit amb que es desenrotllaren.

Mollet

Segons ha comunicat a sos amics d'aquesta localitat, i al senyor Alcalde, el diputat a Corts per aquest districte, senyor Torras, la Direcció General d'Obres Públiques ha lliurat a la Jefatura d'aquesta província la quantitat de quatre mil pessetes per a l'arranjament de la carretera de Barcelona a Ribas, en el tròs que travessa aquesta població.

Ens plau molt poder donar aquesta nova a nostres llegidors, i quedem molt reconeguts als treballs fets.

Imp. Garrell i Clavé, 25 : Granollers

COMESTIBLES
PASTELERIA · REPOSTERIA

CASA CUNILLERA

Plaza Constitución, 28

Gaseoses

Sifons i Aixerops

CLOTET

Fàbrica i despatx:

Plaça d'Angel Guimerà

Miquel Crusellas

GUANO CONCENTRAT

NITRATS : SOFRES : SULFAT DE COURE
PRIMERES MATERIES

Magatzem i despatx: CARRER DE BARCELONA, 5

EUSTAQUI MARGALL

Ex encarregat de la casa J. i J. Trullàs d'aquesta ciutat

FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS

Carrer d'en Prim, 5.-Telèfon 133.-GRANOLLERS

CASA GARRELL



IMPREMTA



Establertia l'any 1860

Articles d'Esriptori i Dibuix
Llibres Ratllats : Blocs Notes



Diaris : Revistes : Novel·les
Assortit de Joguines : Postals

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
Roba blanca : Géneres de punt
Articles per a regals
Paraigües : Bastons
Ombrel·les

ANISADOS
MONTAÑA

COGNAC
MONTAÑA

Anís La Perla del Vallés

Fàbrica: Calle de San Jaime
Despacho: Santa Elisabet, 7 y 9

CERRAJERÍA DE OBRAS
ESPECIALIDAD EN HIERROS FORJADOS



JOSÉ PLANA

Calle de Prim, 59

GRANOLLERS

GORRAS Y SOMBREROS

ULTIMOS MODELOS

PRECIO FIJO



Clavé, 23 - A. VILLA - Granollers